

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა
საქართველოს სახელით

06 თებერვალი 2-2- წელი
თბილისი

ქ.

შესავალი ნაწილი
თბილისის საქალაქო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა კოლეგია
მოსამართლე - ხათუნა კაკაბაძე
სხდომის მდივანი - დალი მახაური

მოსარჩელე - სს „თ----- ბ-----“

წარმომადგენელი - ს----- გუ-----ა

მოპასუხე - ნ--- პ-----

დავის საგანი - საკრედიტო ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულების შესრულება, თა-ხის დაკისრება

აღწერილობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

მოსარჩელე სს „თ----- ბ-----ს“ სასარგებლოდ მოპასუხე ნ--- პ-----ს დაეკისროს:

1.1. სამომხმარებლო სესხის 2--- წლის 2- ს-----ს ხელშეკრულებიდან გამომდინარე დ----- 8 6---85 ლარის გადახდა, საიდანაც ძირითადი თა-ხაა 6 144.63 ლარი, პროცენტი - 987.67 ლარი, ჯარიმა - 1 470.78 ლარი და სადაზღვევო პრემიის დავალიანება - 13.77 ლარი.

1.2. 2--- წლის 1- ს-----და- (დ----- შესახებ ცნობის გაცემის თარიღი) სამომხმარებლო სესხის 2--- წლის 2- ს-----ს ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ძირითადი თა-ხაზე (6 144.63 ლარი), ვალდებულების სრულად შესრულებამდე წლიური 18 %-ის, ყოველთვიურად 92.1- ლარის გადახდა.

1.3. გა-ვადებით ნასყიდობასთან დაკავშირებული 2--- წლის 0- თ----- სესხის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე, დ----- 2-59 ლარის გადახდა, საიდანაც ძირითადი თა-ხაა 13.69 ლარი, ჯარიმა 14.00 ლარი.

2.1. სარჩელი ეფუძნება შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს:

2.1.1. 2--- წლის 2- ს----- სს „თ----- ბ-----“ და ნ--- პ-----ს შორის ინტერნეტ ბ-----ს საშუალებით დაიდო საბა-კო კრედიტის (სამომხმარებლო სესხის)

ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზეც გაიცა 6 500 ლარის ოდენობით, სესხი წლიური 18 %-ია-ი სარგებლით.

მოპასუხეს 2--- წლის 2- ო----- შემდეგ არ შეუსრულებია ბ----ს მიმართ არსებული ვალდებულება. მოსარჩელის მიმართ მისი დავალია-ება შეადგენს 8 6---85 ლარს, რა თა-ხიდა-აც ძირი თა-ხაა 6 144.63 ლარი, პროცენტი - 987.67 ლარი, ჯარიმა - 1 470.78 ლარი და სადაზღვევო პრემიის დავალია-ება - 13.77 ლარი.

2.1.2. 2--- წლის 0- თ----- სს „თ----- ბ----“ და ნ--- პ-----ს შორის დაიდო გავადებით ნასყიდობის გამო გაცემული სესხის ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზე ნ--- პ-----ს სასარგებლოდ გაიცა 136.99 ლარი. სესხის ვადად გა-ისაზღვრა 10 თვე, ყოველთვიურად, 27 რიცხვში, 15.60 ლარის გადახდის პირობით. ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ იქნა პირგასამტეხლო ხელშეკრულების პირობების დარღვევისთვის.

2--- წლის 1- ს-----ს მდგომარეობით 2--- წლის 0- თ----- ხელშეკრულებიდა-გამომდინარე მოპასუხეს ერიცხება დავალია-ება 2-.59 ლარის ოდენობით, ამ თა-ხიდა- ძირია 13.69 ლარი, ჯარიმა - 14.00 ლარი.

2.2. მოპასუხის პოზიცია:

2.2.1 მოპასუხემ წარმოადგინა მარტივი შესაგებელი სარჩელის ნაწილობრივ ცნობის შესახებ. კერძოდ, სარჩელი ცნო 2--- წლის 2- ს-----ს და 2--- წლის 0- თ----- ხელშეკრულებებიდა- გამომდინარე დავალია-ებების ძირი თა-ხების ნაწილში.

აღნიშნა, რომ ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული პროცენტი და პირგასამტეხლო არის შეუსაბამოდ მაღალი და მოითხოვა სასამართლოს მიერ პირგასამტეხლოს გონივრულ ოდენობამდე შემცირება.

3. ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1 2--- წლის 2- ს----- სს „თ----- ბ----“ და ნ--- პ-----ს შორის ინტერნეტ ბ----ს საშუალებით დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე გაიცა 6 500 ლარის ოდენობით პროცენტია-ი სამომხმარებლო სესხი, წლიური 18 %-ია-ი სარგებლით. ხელშეკრულების ვადა გა-ისაზღვრა 2-22 წლის 2- ს-----, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული იქნა ფიქსირებული პირგასამტეხლო გადახდის გრაფიკის ყოველ ვადაგადიცლებაზე 2- ლარის და დ----- 0.5 %-ის ოდენობით ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე. დამატებით პირობად გა-ისაზღვრა მსესხებლის სიცოცხლის დაზღვევა ხელშეკრულების ვადით, სესხის მიმდინარე ოდენობით, ბ----ს სასარგებლოდ.

2--- წლის 12 ნოემბრის შემდეგ არ მომხდარა ამ ხელშეკრულებიდა-წარმოშობილი ვალდებულების შესრულება.

2--- წლის 1- ს-----ს მდგომარეობით მოპასუხეს ერიცხება 2--- წლის 2- ს-----ს ხელშეკრულებიდა- გამომდინარე დავალია-ება 8 6---85 ლარი, რა თა-ხიდა-აც ძირი თა-ხაა 6 144.63 ლარი, პროცენტი - 987.67 ლარი, ჯარიმა - 1 470.78 ლარი და სადაზღვევო პრემიის დავალია-ება - 13.77 ლარი.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- სარჩელი (ს.ფ. 2-2-);

- სს „თ----- ბ----ს“ 62-7/1---01, N--/0-/2--- ცნობა (ს.ფ. 2-);

- სს „თ----- ბ----ს“ 6---/1---01, N9/1-/2--- ცნობა (დ----- შესახებ) (ს.ფ. 45).

3.1.2. 2--- წლის 0- თ----- სს „თ----- ბ----“ და 5--- 3-----ს შორის გა-ვადებით ნასყიდობის გამო დაიდო სესხის ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზე 5--- 3-----ს სასარგებლოდ გაიცა 136.69 ლარის ოდენობით პროცენტია-ი სესხი. სესხის ვადად გა-ისაზღვრა 10 თვე, ყოველთვიურად, 27 რიცხვში, 15.60 ლარის გადახდის პირობით. ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ იქნა პირგასამტეხლო ყოველ 3----- ვადაგადაცილებულ დღეზე 2 ლარის ოდენობით და კრედიტის ძირითადი დ----- 1.5%-ის ოდენობით ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე.

2--- წლის 1- ს-----ს მდგომარეობით, 2--- წლის 0- თ----- სესხის ხელშეკრულების საფუძველზე, მოპასუხეს ერიცხება 2-59 ლარის ოდენობით დავალია-ება, ამ თა-ხიდა- ძირია 13.69 ლარი, ჯარიმა - 14.00 ლარი.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- სარჩელი (ს.ფ. 2-19);

- საბა-კო კრედიტის შესახებ N-----2----- ხელშეკრულება (ს.ფ. 22-2-);

- სს „თ----- ბ----ს“ 6---/1---01, N9/1-/2--- ცნობა (დ----- შესახებ) (ს.ფ. 45).

საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე სხვა ფაქტობრივი გარემოებებზე მხარეებს არ მიუთითებიათ და სადავოდ არ გაუხდიათ.

სამოტივაციო ნაწილი

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

საქმეში არსებული მტკიცებულებებისა და დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასების შედეგად, სასამართლო მიიჩნევს, რომ სს „თ----- ბ----ს“ სასარჩელო მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

5--- 3-----ს სს „თ----- ბ----ს“ სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს **7 31-26** ლარის გადახდა, კერძოდ:

სამომხმარებლო სესხის 2--- წლის 2- ს-----ს ხელშეკრულებიდა- გამომდინარე დავალია-ებიდა- 7 2-6.07 (ძირი თა-ხა 6 144.63 ლარი, პროცენტი - 987.67 ლარი, ჯარიმა - 150 ლარი, სადაზღვევო პრემიის დავალია-ება - 13.77 ლარი) ლარი.

გა-ვადებით ნასყიდობასთა- დაკავშირებული 2--- წლის 0- თ----- ხელშეკრულებიდა- გამომდინარე დ----- თა-ხიდა- 15.19 (ძირი თა-ხა 13.69 ლარი, ჯარიმა 1.50 ლარი) ლარის გადახდა.

5. კა-ონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვა-ელა

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3 და 2-8-ე, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 319-ე, 327-ე, 361-ე, 41--ე, 412-ე, 41--418-ე, 42--ე, 867-ე, 872-ე მუხლებით;

6. სამართლებრივი შეფასება

6.1. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 319-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თა-ახმად კერძო სამართლის სუბიექტებს შეუძლიათ კა-ონის ფარგლებში თავისუფლად დადონ ხელშეკრულებები და გა-საზღვრონ ამ ხელშეკრულებათა შინაარსი. ხელშეკრულების თავისუფლების პრინციპი მოიცავს, როგორც ხელშეკრულების დადების თავისუფლებას, ასევე ხელშეკრულების შინაარსის თავისუფლად გა-საზღვრის შესაძლებლობას. ამდენად, ხელშეკრულება არის მხარეთა მიერ მიღწეული კონსენსუსის შედეგი, რომელიც, სამართლებრივი თვალსაზრისით, იწვევს მხარეთა მიმართ უფლებებისა და ვალდებულებების წარმოშობას მათივე ნების საფუძველზე.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 327-ე მუხლის 1-ლი და მე-2 ნაწილების თა-ახმად, ხელშეკრულება დადებულად ითვლება, თუ მხარეები მის ყველა არსებით პირობაზე შეთა-ხმდნენ საამისოდ გათვალისწინებული ფორმით. არსებითად ჩაითვლება ხელშეკრულების ის პირობები, რომლებზედაც ერთ-ერთი მხარის მოთხოვნით მიღწეულ უნდა იქნეს შეთა-ხმება, ა-და რომლებიც ასეთად მიჩნეულია კა-ონის მიერ.

ამავე კოდექსის 867-ე მუხლის თა-ახმად, საბა-კო კრედიტის ხელშეკრულებით კრედიტის გამცემი აძლევს ა- მოვალეა მისცეს მსესხებელს სასყიდლია-ი კრედიტი სესხის ფორმით, ხოლო 868-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თა-ახმად, მხარეთა შეთა-ხმებით კრედიტორისათვის შეიძლება გა-ისაზღვროს მყარი ა-ცვალებადი საპროცენტო გა-აკვეთი.

სადავო არ არის, რომ მხარეებს შორის 2--- წლის 2- ს----- გაფორმდა სამომხმარებლო სესხის, 2--- წლის 0- თ----- კი გა-ვადებით ნასყიდობასთა-დაკავშირებული სესხის ხელშეკრულებები. ამ ხელშეკრულებების თა-ახმად, მოპასუხის სასარგებლოდ გაიცა სარგებლია-ი სესხები.

2--- წლის 3 თ----- საბა-კო კრედიტის ხელშეკრულების საფუძველზე ნ--- პ--- მა სესხის სახით მიიღო 6 500 ლარი, 18 %-ია-ი სარგებლით, დაფარვის ვადა გა-ისაზღვრა 2-22 წლის 2- ს----- ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ იქნა ფიქსირებული პირგასამტეხლო ვადაგადაცილებაზე 2- ლარის ოდენობით, დამატებით 0.5 % ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე. დამატებით პირობად გა-ისაზღვრა მსესხებლის სიცოცხლის დაზღვევა, ხელშეკრულების ვადით, სესხის

მიმდინარე ოდენობით, ბ----ს სასარგებლოდ.

2--- წლის 0- თ----- გა-ვადებით ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე ნ--- პ-----ს სასარგებლოდ გაიცა 136.99 ლარის ოდენობით სესხი. სესხის ვადად გა-ისაზღვრა 10 თვე, ყოველთვიურად, 27 რიცხვში, 15.60 ლარის გადახდის პირობით. ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ იქნა პირგასამტეხლო ყოველ პ----- ვადაგადაცილებულ დღეზე 2 ლარის ოდენობით და კრედიტის ძირითადი დ----- 1.5%-ის ოდენობით ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ 2--- წლის 2- ს-----ს და 2--- წლის 0- თ----- ხელშეკრულებები დადებულია მათ არსებით პირობებზე კა-ონით დადგენილი წესით შეთა-ხმების გზით და ისინი წარმოადგენენ მხარეთა შორის შესაბამისი ვალდებულებების წარმოშობის საფუძველებს.

ამდენად, გა-სახილველ შემთხვევაში მხარეთა შორის სახეზეა საბა-კო კრედიტის სახელშეკრულებო ურთიერთობა. ხელშეკრულებების თა-ხმად, სესხები სარგებლია-ი იყო, ხელშეკრულებებით შეთა-ხმებული იყო შესაბამისი საპროცენტო გა-აკვეთები. სამომხმარებლო სესხის ხელშეკრულებით ასევე გათვალისწინებული იყო მსესხებლის სიცოცხლის დაზღვევა, შესაბამისად, მსესხებელს ეკისრა ბ----ს სასარგებლოდ ხელშეკრულების მოქმედების ვადით, სესხის მიმდინარე ოდენობით სადაზღვევო პრემიების გადახდა.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 361-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თა-ახმად, ვალდებულება უნდა შესრულდეს ჯეროვნად, კეთილსინდისიერად, დათქმულ დროსა და ადგილას.

სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულება სამოქალაქო ურთიერთობის გარდაუვალი პრინციპია. ხელშემკვერელ მხარეებს ხელშეკრულებიდა-წარმოშობილი ვალდებულებების უპირობო შესრულება ეკისრებათ.

დადგენილია, რომ ნ--- პ-----ს მიერ არასათა-ადოდ შესრულდა როგორც ძირი თა-ხის, ისე პროცენტის, ასევე, სადაზღვევო პრემიების გადახდის ვალდებულებები და 2--- წლის 1- ს-----ს მდგომარეობით ძირის, პროცენტისა და სადაზღვევო პრემიის სახით არსებული დავალინებები შეადგენს: 2--- წლის 2- ს-----ს ხელშეკრულებიდა- გამომდინარე - 8 6---85 ლარს, (ძირი თა-ხა 6 144.63 ლარი, პროცენტი 987.67 ლარი, სადაზღვევო პრემია 13.77 ლარი).

2--- წლის 0- თ----- ხელშეკრულებიდა- გამომდინარე ძირი თა-ხის სახით არსებული დავალია-ება შეადგენს 13.69 ლარს.

2--- წლის 1- ს-----ს მდგომარეობით მოპასუხის მიმართ არსებული დავალია-ება დადასტურებულია მოსარჩელის მიერ გაცემული 6---/1---01, 9/1-/2--- ცნობით, რაც სადავო არ გამხდარა და დავალია-ებების კალკულაცია სასამართლოს მიერ უდავოდ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებად იქნა მიჩნეული.

აღნიშნულიდა- გამომდინარე, სასარჩელო მოთხოვნა ძირი თა-ხისა და

პროცენტის, ასევე სადაზღვევო პრემიის დ----- ნაწილში უნდა დაკმაყოფილდეს სრულად.

6.2. სასამართლო, სარჩელის ამ ნაწილის საფუძვლია-ობაზე მითითებასთან ერთად, აღნიშნავს, რომ მოპასუხემ ნაწილობრივ ცნო სარჩელი, კერძოდ: 2--- წლის 2- ს-----ს ხელშეკრულებიდა- გამომდინარე დ----- ძირი თა-ხის - 6 144.63 ლარის და სადაზღვევო პრემიის დ----- - 13.77 ლარის ნაწილში;

ასევე, ნაწილობრივ ცნო 2--- წლის 0- თ----- ხელშეკრულებიდა- წარმოშობილი ვალდებულების ძირი თა-ხის - 13.69 ლარის ნაწილში.

სასამართლო მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3 მუხლში ჩამოყალიბებულ დისპოზიციურობის პრინციპზე. ამ მუხლის მე-2 ნაწილიდა- გამომდინარე, მხარეებს შეუძლიათ საქმის წარმოება მორიგებით დაამთავრონ, მოსარჩელეს შეუძლია უარი თქვას სარჩელზე, ხოლო მოპასუხეს – ცნოს სარჩელი.

ამავე კოდექსის 2-8-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თა-ახმად, თუ მოსამზადებელ სხდომაზე მოპასუხე ცნობს სარჩელს, მოსამართლე გამოიტაც-ს გადაწყვეტილებას სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ.

აღნიშნულის გათვალისწინებით, მოპასუხის მიერ სარჩელის ცნობა სასამართლოსთვის საკმარისი საფუძველია, დააკმაყოფილოს სარჩელი.

ამ დავის გადაწყვეტის მიზნისთვის მოპასუხის მიერ სარჩელის ცნობას მნიშვნელობა ენიჭება სასამართლოს მიერ სახელმწიფო ბაჟის გა-აწილების საკითხზე მსჯელობისთვის; სასამართლო აღნიშნავს, რომ მოსარჩელის მიერ სარჩელის ცნობა სარჩელის დაკმაყოფილების საფუძველს წარმოადგენს 6 1-2.0- (6 144.63 + 13.77 + 13.69) ლარის ნაწილში. ამ თა-ხის მიხედვით იმსჯელებს სასამართლო სახელმწიფო ბაჟის გა-აწილების საკითხის გადაწყვეტისას.

6.3. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 41--ე მუხლის თა-ახმად, პირგასამტეხლო არის მხარეთა შეთა-ხმებით გა-საზღვრული ფულადი თა-ხა, რომელიც მოვალემ უნდა გადაიხადოს ვალდებულების შეუსრულებლობის ა-არაჯეროვნად შესრულებისათვის. ამავე კოდექსის 418-ე მუხლის თა-ახმად, ხელშეკრულების მხარეებს შეუძლიათ თავისუფლად გა-საზღვრონ პირგასამტეხლო, რომელიც შეიძლება აღემატებოდეს შესაძლო ზია-ს. შეთა-ხმება პირგასამტეხლოს შესახებ მოითხოვს წერილობით ფორმას.

პირგასამტეხლო წარმოადგენს ვალდებულების შესრულების უზრუნველყოფის დამატებით საშუალებას. მისი მიზა-ია ხელშეკრულების დროული და ჯეროვა-ი შესრულების სტიმულირება.

ხსენებული ნორმის მიხედვით, ვალდებულების შეუსრულებლობის, ა-არაჯეროვნად შესრულებისათვის მოვალის მიერ პირგასამტეხლოს გადახდის აუცილებელი პირობა აღნიშნულზე მხარეების წერილობითი ფორმით შეთა-

ხმებაა.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 42-ე მუხლის თა-ახმად, სასამართლოს შეუძლია საქმის გარემოებათა გათვალისწინებით შეამციროს შეუსაბამოდ მაღალი პირგასამტეხლო.

სასამართლოს მიერ პირგასამტეხლოს შემცირებაზე მსჯელობისას პ----- რიგში უნდა აღინიშნოს, რომ მისი დაწესება და ვალდებულების დამრღვევი მხარისთვის დაკისრება არ შეიძლება პირგასამტეხლოს მიზა-თა- შეუსაბამო აღმოჩნდეს, ამიტომ მისი ოდენობა უნდა იყოს გონივრული, ვალდებულების დარღვევის შესაბამისი. საქართველოს სასამართლო პრაქტიკაში დამკვიდრებული განმარტების თა-ახმად, „პირგასამტეხლოს მიზა-ია კრედიტორის დარღვეული უფლების აღდგენა და არა გამდიდრება“ (იხ. მაგალითად, სუსგ *ნას-1560-1463-2-12*).

სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოსარჩელის მიერ მოთხოვნილი პირგასამტეხლოს ოდენობა არის შეუსაბამოდ მაღალი და უნდა მოხდეს მათი შემცირება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 42-ე მუხლის საფუძველზე პირგასამტეხლოს შემცირებაზე მსჯელობისას სასამართლო მხედველობაში მიიღებს რიგ გარემოებებს: ვალდებულების დამრღვევის სტატუსს, ქონებრივ მდგომარეობას, იმას, თუ რამდენად მძიმე ფინანსურ ტვირთად შეიძლება იქცეს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირგასამტეხლოების სრულად დაკისრება ვალდებული პირისთვის, ვალდებულების დარღვევის ინტენსივობას და დარღვევის მიმართ ვალდებული პირის დამოკიდებულებას, საბა-კო დაწესებულების მდგომარეობას ბაზარზე და ამ მდგომარეობიდან გამომდინარე შედარებით სუსტ კონტრაჰენტთა- სახელშეკრულებო პირობებზე შეთა-ხმების თავისებურებას. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ინდივიდუალურად იმსჯელებს პირგასამტეხლოს ცალკეული სახის შემცირების საკითხზე, საქმის გარემოებების გათვალისწინებით.

2--- წლის 2- ს-----ს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირგასამტეხლოს (რასაც მოსარჩელე „ჯარიმად“ იხსენიებს) დავალია-ება შეადგენს 1 470.78 ლარს. სესხის მთლიან-ი მოცულობისა და ვალდებულების დარღვევის ხარისხის გათვალისწინებით, სასამართლო მიიჩნევს, რომ ეს თა-ხა უნდა შემცირდეს გონივრულ ოდენობამდე, 150 ლარამდე.

სასამართლო შეუსაბამოდ მაღალ პირგასამტეხლოს სახეობად მიიჩნევს 2--- წლის 0- თ----- ხელშეკრულების მიხედვით დარიცხულ ჯარიმას. იმის გათვალისწინებით, რომ სესხის ძირითადი თანხის დავალია-ება შეადგენს 13.69 ლარს, მასთან მიმართებით ჯარიმის სახით დარიცხული 14.00 ლარი უნდა შემცირდეს პირგასამტეხლოს მიზანთან გონივრულ შესაბამისობაში მყოფ ოდენობამდე და მოპასუხეს დაეკისროს 1.50 ლარის ოდენობით.

6.4. სასამართლო მიიჩნევს, რომ სასარჩელო მოთხოვნა: 2--- წლის 1- ს-----და- (დ----- შესახებ ცნობის გაცემის თარიღი) საბა-კო კრედიტის 2--- წლის 2- ს--- -----ს ხელშეკრულებიდა- გამომდინარე, ძირ თანხაზე (6 144.63 ლარი), ვალდებულების სრულად შესრულებამდე, წლიური 18 %-ის, ყოველთვიურად 92.1- ლარის გადახდის შესახებ, არ უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლის მიხედვით სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები სარგებლობენ თა-აბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავია-თი მოთხოვნები, უარყონ ა- გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული შესაგებლები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვითონვე გა-საზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაედოს საფუძვლად მათ მოთხოვნებს ა- რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები.

ყველა ფაქტობრივი გარემოება, რომელზეც მოსარჩელე მიუთითებს, თვითონ უნდა დაამტკიცოს, მოპასუხე კი ვალდებულია ამტკიცოს ის გარემოებები, რასაც მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძვლად მიიჩნევს. მხარეები ვალდებული არიან- სასამართლოს წარუდგინონ ფაქტები, მიუთითონ დავის გადაწყვეტისთვის მნიშვნელოვან- ფაქტობრივ გარემოებებზე, ხოლო ამ ფაქტობრივი გარემოებების შეფასება და შესაბამისი სამართლის ნორმის შეფარდება სასამართლოს მიერ უნდა გა-ხორციელდეს.

მოსარჩელე ზოგადად მიუთითებს ბ---ს შესაძლებლობაზე, გამოიყენოს სესხის სახით გაცემული თა-ხა საბა-კო რეზერვების შესავსებად და მხოლოდ აბსტრაქტულად მია-იშნებს იმ გარემოებაზე, რომ ვალდებულების შეუსრულებლობა თავისთავად ზია-ის მომტა-ია მხარისთვის, რადგან- კრედიტორს ყოველთვის აქვს გარკვეული მოგების მიღების მოლოდინი. აღნიშნავს, რომ არსებულ პრეზუმფციის მიხედვით, მოპასუხის მხრიდან- ვალდებულების შესრულების შემთხვევაში მიიღებდა სარგებელს.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ მოსარჩელის მიერ წარმოდგენილი ფაქტობრივი გარემოებები არ არის საკმარისი იმისთვის, რომ სასამართლომ ეს სასარჩელო მოთხოვნა დასაბუთებულად მიიჩნიოს.

სასამართლო გა-მარტავს, რომ მოვალის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობა ბ--- უფლებას აძლევს მოითხოვოს, როგორც დამდგარი ზია-ის, ისე მიუღებელი შემოსავლის ა-აზღაურება. ასეთ შემთხვევაში არსებითი მნიშვნელობის მქონია იმ საკითხის შეფასება, თუ რა ჩაითვლება მიუღებელ შემოსავლად. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 872-ე მუხლი ნათლად მიუთითებს, რომ ზია-ის საზღაურში ჩაითვლება ის მოგება, რაც კრედიტის გამცემს თა-ხის სხვაგვარი გამოყენებით შეეძლო მიეღო.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ სამოქალაქო კოდექსის 41--ე მუხლი, რომელიც

მიუღებელი შემოსავლის მოთხოვნის უფლებას აწესრიგებს, გა-საზღვრავს, რომ ზია-ი უნდა ა-აზღაურდეს არა მხოლოდ ფაქტობრივად დამდგარი ქონებრივი და-აკლისისათვის, არამედ მიუღებელი შემოსავლისთვისაც. მიუღებლად ითვლება შემოსავალი, რომელიც არ მიუღია პირს და რომელსაც იგი მიიღებდა ვალდებულება ჯეროვნად რომ შესრულებულიყო. მიუღებელი შემოსავალი თავისი სამართლებრივი ბუნებით ზია-ის ერთ-ერთ სახეს წარმოადგენს. ამდენად, მისთვის დამახასიათებელია ყველა ის ელემენტი, რომელიც ზია-ი და-წარმოშობილი ვალდებულებებისათვის არის გათვალისწინებული. ამიტომ მიუღებელი შემოსავალიც, ისევე, როგორც ზია-ი, მკაფიოდ უნდა იყოს გა-საზღვრული და დადასტურებული უტყუარი მტკიცებულებებით.

სასამართლო გა-მარტავს, რომ ვალდებულების შეუსრულებლობა, თავისთავად, ზია-ის მომტა-ია მხარისთვის, რადგა- კრედიტორს ყოველთვის აქვს შესრულების მოლოდინი და შესრულება მისთვის ყოველთვის გარკვეულ ღირებულებას წარმოადგენს, მაგრამ მიუღებელი შემოსავლის ა-აზღაურების მოთხოვნა წარმოიშობა ვალდებულების დარღვევის შემთხვევაში მხოლოდ მაშინ, თუ დარღვევამ დამატებით ზია-ი მიაყენა კრედიტორს. მიუღებელი შემოსავლის სახით ზია-ი დგება, როდესაც ვალდებულების შესრულებით კრედიტორს გარკვეული შემოსავლის წყარო გაუჩნდებოდა, დამატებით მატერიალურ სიკეთეს შეიძენდა, რაც ვერ გა-ხორციელდა ვალდებულების შეუსრულებლობის გამო.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 412-ე მუხლის თა-ახმად, ა-აზღაურებას ექვემდებარება ის ზია-ი, რომელიც მოვალისთვის წინასწარ იყო სავარაუდო და წარმოადგენს ზია-ის გამომწვევი მოქმედების უშუალო შედეგს. როდესაც ხელშეკრულების ერთი მხარე კისრულობს ვალდებულებას, ის მხოლოდ იმ რისკის იღებს, რაც კა-ონზომიერად არის დაკავშირებული ხელშეკრულების შესრულებასთან. აღნიშნულია- გამომდინარე, მისგა- შეიძლება მოთხოვნილ იქნეს მხოლოდ იმ ზია-ის ა-აზღაურება, რომელიც ხელშეკრულების დარღვევის ნორმალურ შედეგად აღიქმება.

ზოგადად, ვალდებულების დარღვევის შემთხვევაში, კრედიტორისათვის ა-აზღაურებას ექვემდებარება, როგორც ფაქტობრივად დამდგარი ზია-ი, ასევე მიუღებელი შემოსავლის სახით მიყენებული ზია-ი. ყველა შემთხვევაში, ზია-ის ა-აზღაურების ვალდებულების წარმოშობის საფუძველია ის და-აკლისი, რაც კრედიტორმა შეიძლება რეალურად გა-იცადოს ხელშეკრულების პირობათა შეუსრულებლობით, ამასთან, ზია-ის ა-აზღაურების აუცილებელ პირობას წარმოადგენს ზია-ის რეალურად არსებობა, რომელიც მოვალისათვის წინასწარ იყო სავარაუდო და წარმოადგენს ზია-ის გამომწვევი მოქმედების უშუალო შედეგს.

სამოქალაქო დავისას, მოსარჩელემ უნდა მიუთითოს კონკრეტულ ფაქტობრივ გარემოებებზე, რომელთა საფუძველზეც სასამართლო მიიღებს გადაწყვეტილებას მოსარჩელისთვის კონკრეტულ დროს, კონკრეტული

გარემოებებიდა- გამომდინარე მიუღებელი შემოსავლის სახით ზია-ის მიყენების ფაქტის შესახებ, ამასთან, დაასაბუთებს, რომ ეს ზია-ი წინასწარ იყო მოპასუხისთვის სავარაუდო და წარმოადგენდა მისივე მოქმედების უშუალო შედეგს.

მოცემული საქმის ფაქტობრივი გარემოებების შეფასების შედეგად სასამართლო მიიჩნევს, რომ აღნიშნული გარემოებების დადასტურება მოსარჩელემ მოცემულ საქმეზე ვერ შეძლო.

ამასთან, დაუსაბუთებელია მოთხოვნილი პროცენტის ოდენობა. სასამართლო ყურადღებას მიაქცევს იმ გარემოებას, რომ მოსარჩელე ითხოვს სწორედ იმ ოდენობით პროცენტის დაკისრებას მიუღებელი შემოსავლის სახით, რაც თვით დარღვეული ხელშეკრულებით იყო გათვალისწინებული. სასამართლოსთვის არაარგუმენტირებულია მხარის ეს მოთხოვნა და დამაჯერებლად ვერ მიიჩნევს პოზიციას, რომ სწორედ მითითებულ პროცენტად შეძლებდა იგი თა-ხის გაცემას მისი დაბრუნების შემთხვევაში.

სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოსარჩელისათვის ვერ იქნებოდა სავარაუდო, ნ---პ-----თა- გაფორმებული სესხის ხელშეკრულებების საფუძველზე ფულადი ვალდებულებების დროულად და ჯეროვნად შესრულების შემთხვევაში, ბ----ს მიერ აუცილებლად ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ოდენობით მოხდებოდა მიღებული ფულის ისევ სესხად გაცემა. უდავოა, რომ ბ---- სესხებს გასცემს სხვადასხვა საპროცენტო გა-აკვეთებით, კონკრეტული სესხისადმი ინდივიდუალური მიდგომით.

ჩამოყალიბებული არგუმენტაციიდან გამომდინარე მოცემულ საქმეზე, სასამართლომ სარწმუნოდ და დამაჯერებლად ვერ მიიჩნია მოსარჩელის დასაბუთება მიუღებელი შემოსავლის არსებობასა და მის ოდენობასთან დაკავშირებით.

ამ მსჯელობისას სასამართლო ასევე ეყრდნობა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ მყარად ჩამოყალიბებულ პრაქტიკას, რაც აისახა, მაგალითად, გა-აჩინებაში საქმეზე **ნას-354-2---**, 05/07/2---. „ყურადღება უნდა მიექცეს იმას, რამდენად მოსალოდნელი იყო მისი მიღება. მიუღებელი შემოსავალი თავისი ბუნებით გულისხმობს **„წმინდა ეკონომიკურ და-აკარგს“** (pure economic loss), რომელიც ხელშეკრულების მხარემ გა-იცადა და რომელსაც ადგილი არ ექნებოდა, ხელშეკრულება რომ ჯეროვნად შესრულებულიყო. იმისათვის, რომ შემოსავალი მიუღებლად ჩაითვალოს, მას პირდაპირი და უშუალო კავშირი უნდა ჰქონდეს მოვალის მიერ ვალდებულების დარღვევასთან. პირდაპირ კავშირში იგულისხმება მოვლენების, მოქმედებისა და დამდგარი შედეგის ის ლოგიკური ბმა, რომელიც არ ტოვებს შემოსავლის მიღების რეალურ შესაძლებლობასთან დაკავშირებული ეჭვის საფუძველს“

საბოლოოდ უნდა აღინიშნოს, რომ მოცემულ საქმეში მოსარჩელის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები არ არის საკმარისი სასამართლოსთვის, შეექმნას შინაგა-ი რწმენა, რომ მოპასუხის მიერ სასესიო ვალდებულების არასათა-ადო შესრულებით მოსარჩელემ ნამდვილად დაკარგა შემდგომი შემოსავლის მიღების რეალური შესაძლებლობა, ამასთან, სწორედ იმ ოდენობის ფინანსური სარგებლით, რაც გათვალისწინებული იყო მოპასუხესთან- გაფორმებული 2--- წლის 2- ს-----ს ხელშეკრულებით.

7. საპროცესო ხარჯები

7.1 საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 49-ე მუხლის მეორე ნაწილის თა-ახმად, თუ სასამართლოს მთავარ სხდომამდე მოსარჩელე უარს იტყვის სარჩელზე, მოპასუხე ცნობს სარჩელს ა- მხარეები მორიგდებიან-, მხარეები მთლიანად თავისუფლდებიან- სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგა-.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის 3----- ნაწილის თა-ახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტა-ილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე გათავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგა-. თუ სარჩელი დაკმაყოფილებულია ნაწილობრივ, მაშინ მოსარჩელეს ამ მუხლში აღნიშნული თა-ხა მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რაც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იქნა დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს - სარჩელის მოთხოვნათა იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა.

მოცემულ საქმეზე, სასამართლოს მთავარ სხდომამდე მოპასუხემ სარჩელი ნაწილობრივ ცნო, კერძოდ, ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო 6 1-2.0-ლარის დაკისრების ნაწილში, შესაბამისად, ამ ნაწილის პროპორციულად გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი 185.1- ლარი დაუბრუნდეს მოსარჩელეს, ხოლო, მოპასუხეს უნდა დაეკისროს სახელმწიფო ბაჟის ნაწილი, გადაწყვეტილებით დაკმაყოფილებული მოთხოვნის პროპორციულად. შესაბამისად, მოპასუხე ნ--- 3-----ს მოსარჩელე სს „თ----- ბ---ს“ სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს მოსარჩელის მიერ სარჩელზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის ნაწილის ასა- აზღაურებლად 34.1- ლარი.

ამასთან- სარჩელის დაუკმაყოფილებელი ნაწილის პროპორციულად სახელმწიფო ბაჟი უნდა დარჩეს გადახდილად სახელმწიფო ბიუჯეტში.

მოსარჩელის მიერ სარჩელის აღძვრისას სახელმწიფო ბაჟის სახით ასევე გადახდილ იქნა სარჩელის უზრუნველყოფის შესახებ შუამდგომლობაზე 50 ლარი და გამოყენებულ სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიებასთან- დაკავშირებული უფლების ცვლილების საჯარო რეესტრში რეგისტრაციის საფასური 2- ლარი, რაც უნდა დაეკისროს მოპასუხეს მოსარჩელის სასარგებლოდ.

მოსარჩელე მოითხოვს მის მიერ იურიდიული მომსახურებისათვის გაწეული

ხარჯის 478.49 ლარის მოსარჩელისათვის დაკისრებას.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 37-ე მუხლის თა-ახმად, პროცესის ხარჯებს შეადგენს სასამართლო ხარჯები და სასამართლოსგარეშე ხარჯები. თავის მხრივ, სასამართლო ხარჯებს შეადგენს სახელმწიფო ბაჟი და საქმის გა-ხილვასთან- დაკავშირებული ხარჯები, ხოლო სასამართლოსგარეშე ხარჯებს წარმოადგენს ადვოკატისათვის გაწეული ხარჯები, დაკარგული ხელფასი (გა-აცდური), მტკიცებულებათა უზრუნველსაყოფად გაწეული ხარჯები, აგრეთვე მხარეთა სხვა აუცილებელი ხარჯები.

ხსნებული 53-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თა-ახმად, ასევე, გათვალისწინებულია, რომ იმ მხარის წარმომადგენლის დახმარებისათვის გაწეულ ხარჯებს, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, სასამართლო დააკისრებს მეორე მხარეს გონივრულ ფარგლებში, მაგრამ არაუმეტეს დავის საგნის ღირებულების 4 პროცენტისა, ხოლო არაქონებრივი დავის შემთხვევაში – გა-სახილველი საქმის მნიშვნელობისა და სირთულის გათვალისწინებით, 2 000 ლარამდე ოდენობით.

ვინაიდან- სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, ასევე, დავის საგნის და მოსარჩელისთვის იურიდიული დახმარების გაწევასთან- დაკავშირებული თავისებურებების გათვალისწინებით, სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოსარჩელის მოთხოვნა ამ ნაწილში უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და მოპასუხე ნ--- პ-----ს მოსარჩელე სს „თ----- ბ----ს“ სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს ამ უკა-ასკნელის მიერ წარმომადგენლის დახმარებისთვის გაწეული ხარჯის ა-აზღაურების მიზნით, დავის საგნის 4%-მდე ოდენობით - **150 ლარის** გადახდა.

8. უზრუნველყოფის ღონისძიებასთან- დაკავშირებული საკითხები

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2--- წლის 0- ო----- გა-ჩინებით, მოსარჩელე სს „თ----- ბ----ს“ მოთხოვნა დაკმაყოფილდა და სს „თ----- ბ----ს“ სარჩელის უზრუნველყოფის მიზნით მოპასუხე ნ--- პ-----ს აკრძალა მის საკუთრებაში რიცხული უძრავი ქონების (რეკვიზიტები: ქალაქი თბილისი, ქუჩა ელევთერ ა----- შ----- 1, N2--, საკადასტრო კოდი 01.1-.0-.0-1.0--.01.0--) გასხვისება და იპოთეკით დატვირთვა.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 199¹-ე მუხლის პ----- წინადადების თა-ახმად, სარჩელის მიღებაზე უარის თქმის, სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის, სარჩელის გა-უხილველად დატოვების ა-საქმის წარმოების შეწყვეტის შემთხვევაში სასამართლო თავისი გადაწყვეტილებით (გა-ჩინებით) აუქმებს ამ სარჩელთან- დაკავშირებით გამოყენებულ უზრუნველყოფის ღონისძიებას, რაც საჩივრდება ამ გადაწყვეტილების (გა-ჩინების) გასაჩივრებისათვის კა-ონით დადგენილი წესით.

სარჩელის ნაწილობრივ დაკმაყოფილების ვითარებაში არ არსებობს

აღნიშნული გაჩინებით გამოყენებული სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების საფუძველი.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი :

სასამართლომ იხელმძღვა-ელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 53-ე, 243-ე-244-ე, 248-ე-249-ე, 2-7-ე, 2-9¹-ე, 268-269-ე, 364-ე, 369-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. სს „თ----- ბ----ს“ სასარჩელო მოთხოვნა მოპასუხე ნ--- პ-----ს მიმართ დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, ნ--- პ-----ს სს „თ----- ბ----ს“ სასარგებლოდ დაეკისროს **7 31-26** ლარის გადახდა, კერძოდ:

1.1. სამომხარებლო სესხის 2--- წლის 2- ს-----ს ხელშეკრულებიდან გამომდინარე 7 2-6.07 (ძირი თა-ხა 6 144.63 ლარი, პროცენტი 987.67 ლარი, ჯარიმა 150 ლარი, სადაზღვევო პრემია 13.77 ლარი) ლარის გადახდა;

1.2. გა-ვადებით ნასყიდობის გამო 2--- წლის 0- თ----- სესხის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე 15.19 (ძირი თა-ხა 13.69 ლარი, ჯარიმა 1.50 ლარი) ლარის გადახდა.

2. სს „თ----- ბ----ს“ სასარჩელო მოთხოვნა, მოპასუხე ნ--- პ-----ს მიმართ, სამომხარებლო სესხის 2--- წლის 2- ს-----ს ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ძირ თა-ხაზე (6 144.63 ლარი), ვალდებულების სრულად შესრულებამდე, წლიური 18 %-ის, ყოველთვიურად 92.1- ლარის გადახდის შესახებ, არ დაკმაყოფილდეს.

3. ნ--- პ-----ს სს „თ----- ბ----ს“ სასარგებლოდ დაეკისროს: დაკმაყოფილებული მოთხოვნის პროპორციულად, ამ უკა-ასკნელის მიერ სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი თა-ხის ნაწილის 34.1- ლარის, სარჩელის უზრუნველყოფის შესახებ შუამდგომლობაზე სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი 50 ლარის, გამოყენებულ სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების საფუძველზე უფლების ცვლილების საჯარო რეესტრში რეგისტრაციისთვის გადახდილი 2- ლარის და საადვოკატო მომსახურებისთვის გაწეული ხარჯის ასა- აზღაურებლად 150 ლარის გადახდა.

4. სს „თ----- ბ----“ დაუბრუნდეს 0-/01/2--- წ.-ს სს „თ----- ბა-კში“ სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი 358.87 ლარიდან- (რაც ჩაირიცხა სახელმწიფო ხაზინის შემდეგ ა-გარიშზე: მიმღები ბ----ს კოდი TRESGE22, სახაზინო კოდი 300773150, საგადასახადო დავალება N15) 185.1- **ლარი**, და-არჩენი თა-ხა ჩაითვალოს სახელმწიფო ბიუჯეტში გადახდილად.

5. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2--- წლის 0- ო----- გაჩინებით გამოყენებული სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება დარჩეს უცვლელი.

6. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოში დასაბუთებული გადაწყვეტილების ჩაბარებიდა- 14 დღის ვადაში, სარეზოლუციო ნაწილის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებული წესების დაცვით თბილისის საქალაქო სასამართლოს მეშვეობით.

7. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება გადაწყვეტილების გამოცხადებას ა- მისთვის ცნობილია გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდა- არა უადრეს 2- და არა უგვია-ეს 30 დღისა, გამოცხადდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდა- 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია.

მოსამართლე:

ხათუნა

კაკაბაძე